ΤΥΠΟΛΟΓΙΟ ΜΑΣ026

Α. Συστήματα συντεταγμένων

Μετατροπή	Τύποι	Περιορισμοί
Πολικές σε καρτεσιανές $(r,\theta) \to (x,y)$	$x = r\cos\theta \quad y = r\sin\theta$	$r \geq 0$,
Καρτεσιανές σε πολικές $(x,y) \to (r,\theta)$	$r = \sqrt{x^2+y^2} \quad \tan\theta = \dfrac{y}{x}$	$0 \leq \theta \leq 2\pi$

Μετατροπή	Τύποι			Περιορισμοί
Κυλινδρικές σε Καρτεσιανές $(r,\theta,z) \to (x,y,z)$	$x = r\cos\theta$	$y = r\sin\theta$	$z = z$	$r \geq 0$
Καρτεσιανές σε Κυλινδρικές $(x,y,z) \to (r,\theta,z)$	$r = \sqrt{x^2+y^2}$	$\tan\theta = \dfrac{y}{x}$	$z = z$	$\rho \geq 0$
Σφαιρικές σε Καρτεσιανές $(\rho,\theta,\phi) \to (x,y,z)$	$x = \rho\cos\theta\sin\phi$	$y = \rho\sin\theta\sin\phi$	$z = \rho\cos\phi$	$0 \leq \theta \leq 2\pi$
Καρτεσιανές σε Σφαιρικές $(x,y,z) \to (\rho,\theta,\phi)$	$\rho = \sqrt{x^2+y^2+z^2}$	$\tan\theta = \dfrac{y}{x}$	$\cos\phi = \dfrac{z}{\sqrt{x^2+y^2+z^2}}$	$0 \leq \phi \leq \pi$

Β. Κωνικές Τομές

Κύκλος	$(x-x_0)^2+(y-y_0)^2=r^2$	κέντρο (x_0,y_0), ακτίνα r
Παραβολή	$y^2 = \pm 4px$	ανοίγει στην $\pm x$ κατεύθυνση
$(p>0)$	$x^2 = \pm 4py$	ανοίγει στην $\pm y$ κατεύθυνση
Έλλειψη	$x^2/a^2+y^2/b^2=1$	μεγάλος άξονας στην x κατεύθυνση
$(a>b>0)$	$x^2/b^2+y^2/a^2=1$	μεγάλος άξονας στην y κατεύθυνση
Υπερβολή	$x^2/a^2-y^2/b^2=1$	ανοίγει στην x κατεύθυνση
$(a>0, b>0)$	$y^2/a^2-x^2/b^2=1$	ανοίγει στην y κατεύθυνση

Γ. Τετραγωνικές επιφάνειες

Σφαίρα με κέντρο (x_0,y_0,z_0) και ακτίνα r: $(x-x_0)^2+(y-y_0)^2+(z-z_0)^2=r^2$

Εξίσωση	$\frac{x^2}{a^2}+\frac{y^2}{b^2}+\frac{z^2}{c^2}=1$	$\frac{x^2}{a^2}+\frac{y^2}{b^2}-\frac{z^2}{c^2}=1$	$\frac{z^2}{c^2}-\frac{x^2}{a^2}-\frac{y^2}{b^2}=1$	$z^2-\frac{x^2}{a^2}-\frac{y^2}{b^2}=0$	$z-\frac{x^2}{a^2}-\frac{y^2}{b^2}=0$	$z-\frac{y^2}{b^2}+\frac{x^2}{a^2}=0$
Ταξινόμηση	Ελλειψοειδές	Μονόχωνο υπερβολοειδές	Δίχωνο υπερβολοειδές	Ελλειπτικός κώνος	Ελλειπτικό παραβολοειδές	Υπερβολικό παραβολοειδές

Δ. Ευθείες και επίπεδα στον $\mathbb{R}^3$

Δ1. Ευθεία που διέρχεται από το σημείο $P(x_0,y_0,z_0)$ και είναι παράλληλη στο διάνυσμα $\vec{u}=(a,b,c)$.

Διανυσματική εξίσωση	$\vec{r} = \vec{OP} + t\vec{u},\ t \in \mathbb{R}$
Παραμετρικές εξισώσεις	$x = x_0+at, y=y_0+bt, z=z_0+ct,\ t\in\mathbb{R}$
Συμμετρικές εξισώσεις	$\dfrac{x-x_0}{a} = \dfrac{y-y_0}{b} = \dfrac{z-z_0}{c}$

Δ2. Επίπεδο που διέρχεται από το σημείο $P(x_0,y_0,z_0)$ και είναι κάθετο στο διάνυσμα $\vec{n}=(a,b,c)$

Διανυσματική εξίσωση	$\vec{n}\cdot(\vec{r}-\vec{OP})=0$
Καρτεσιανή εξίσωση	$a(x-x_0)+b(y-y_0)+c(z-z_0)=0$
	ή $\quad ax+by+cz+d=0$

Δ3. Απόσταση σημείου $P(x_0,y_0,z_0)$ από επίπεδο $ax+by+cz+d=0$.

$$D = \frac{|ax_0+by_0+cz_0+d|}{\sqrt{a^2+b^2+c^2}}$$

Δ4. Εφαπτόμενο επίπεδο επιφάνειας σε σημείο (x_0, y_0, z_0)

Είδος επιφάνειας	Εξίσωση εφαπτόμενου επιπέδου
Γράφημα συνάρτησης $z = f(x, y)$	$z = f_x(x_0, y_0)(x - x_0) + f_y(x_0, y_0)(y - y_0) + f(x_0, y_0)$
Επιφάνεια $F(x, y, z) = c$	$F_x(x_0, y_0, z_0)(x - x_0) + F_y(x_0, y_0, z_0)(y - y_0) + F_z(x_0, y_0, z_0)(z - z_0) = 0$